

XIX. ENELKO – XXVIII. SzámOkt Multi- Konferencia Tusnádfürdő, 2018. október 11-14.

Az idén a festői Tusnádfürdő adott otthont az immár tradicionális ENELKO–SzámOkt multi-konferenciáknak. A hagyományosan október elején megrendezett tudományos találkozót közösen az EMT Számítástechnika és Energetika-Elektrotechnika Szakosztálya szervezte a Sapientia EMTE marosvásárhelyi Műszaki és Humántudományok Karával, illetve a budapesti Magyar Energetikai Társasággal.

Rendezvényünkön nagy örömmel üdvözölhettük a régióknak több számottevő szakmai és egyetemi központjából (Budapest, Debrecen, Győr, Kaposvár, Miskolc, Pécs, Veszprém, Kolozsvár, Marosvásárhely) érkezett előadókat. Örömmel konstatáltuk, hogy a két társ-konferencián az állandóan visszatérő anyaországi és erdélyi résztvevők mellett nagyon sok ifjú, konferenciánkon először részt vett szerzővel ismerkedhettünk meg. A fiatalok nagyarányú részvétele bizakodással tölt el a jövőbeni találkozók sikerét illetően.

Multi-konferenciánk első napján bemelegítésként és az új személyes ismerkedéseket elősegítvén egy jól sikerült kiránduláson vettünk részt. Tusnádfürdőről indulván először Kisbacont érintettük, ahol alkalmunk volt megtekinteni Benedek Elek emlékházát, az író unokájának szakszerű ismertetése mellett. Miklósváron meglátogattuk a gyönyörűen rendbe hozott és jelenleg idegenforgalmi központként működő klasszicista stílusú Kálnoky-kastélyt. Következő célpontunk, az izletes ebéd elfogyasztása után a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum volt.

Dr. Sebestyén-Pál György,
a Számítástechnika Szakosztály elnöke,
a SzámOkt konferencia elnöke
Dr. Szabó Loránd,
az ENELKO konferencia társelnöke

(folytatás a 8. oldalon)

XXIV. Nemzetközi Vegyészkonferencia Szovátafürdő, 2018. október 24-27.

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság Kémia Szakosztálya idén a Vegyészkonferenciát Szovátafürdőn szervezte. Úgy tűnik a helyszín kiválasztása kitűnő volt, hiszen, az időjárás is velünk tartott. Így, alkalmunk nyílt az 1875-ben keletkezett heliotermikus, sós vizű Medve-tavat körüljárni, megismerni a hely geológiai érdekességeit és nem utolsósorban egy nagyot sétálni a gyönyörű, őszi erdőben. Szolláth Hunor, honismereti vezetőtől megtudtuk, hogy a tó vizét már a múlt század óta meddőség gyógyítására, valamint reumatikus és gyulladós betegségek kezelésére sikeresen használják. A tó neve az alakjára utal, mely egy kiterített medvebőrre hasonlít. Egynapos kirándulásunk során meglátogattuk a Parajdi sóbányát, valamint a Rhédey család erdőszentgyörgyi kastélyát. A mai kastély a 18. század második felében épült, majd az első világháború után a Schuller kereskedőcsalád birtokába került, később, 1935-től állami hivatalok működtek benne. 1948–2010 között a helyi általános iskolának adott otthont. 2011-ben a Kulturális és Örökségvédelmi Minisztérium támogatásával az épületen felújításokat végeztek, kicserélték az ajtókat, ablakokat, a tetőzetet feljavították, az épület pilléreit megerősítették, az egykori termeket eredeti állapotukba állították vissza. Az iskolát nem költöztették vissza a restaurált épületbe. A kastélyt turisztikai és kulturális célokra használják, és a most elnyert EU-s projekttel sikerül teljesen felújítani, a kastélykerttel együtt. A kastélytól átsétáltunk a református templomhoz, mely gótikus stílusban a 13.-14. század fordulóján épült. Itt tartották 1618-ban az unitárius zsinatot és itt található a Rhédey család kriptája is.

Az érdekes kirándulás után, másnap, azaz pénteken, már kicsit jobban megismerve egymást, kezdtük el a XXIV. Vegyészkonferencia munkálatait.

A plenáris előadások megkezdése előtt rendezvényünket köszöntötték társszervezeteink, a MTA Kémiai Tudományok Osztályának képviselője, Dr. Huszthy Péter, a MKE elnöke, Simonné Dr. Sarkadi Livia professzor asszony, valamint házigazdaként Dr. Köllő Gábor, EMT elnök és jómagam, mint az EMT Kémia Szakosztályának és a konferenciának az elnöke.

Ebben az évben négy rendkívül érdekes plenáris előadást hallgathattunk meg:

Hudecz Ferenc, ELTE TTK Kémiai Intézet, Szerves Kémiai Tanszék,

MTA – ELTE Peptidkémiai Kutatócsoport, Budapest

Biokonjugátumok – összefogás – közjó

Tóth Gábor, Szegedi Tudományegyetem, ÁOK Orvosi Vegytani Intézet

Peptidek posztranszlációs módosítása – kémiai úton

Keglevich György, Kiss Nóra Zsuzsa, Bálint Erika,

Henyecz Réka, Grün Alajos, Mucsi Zoltán

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem,

Szerves Kémia és Technológia Tanszék

Mikrohullámú besugárzás és katalízis a szerves foszforvegyületek szintézisében

Mezey Pál, Newfoundland-i Tudományegyetem, Kémia Kar, Kanada

Mi van egy molekulában: atommagok és elektronok egymás közt;

A Szomolyai függvény módszere a kémiai kötések értelmezésére

Hudecz Ferenc egyetemi tanár, az MTA rendes tagja, érdekes plenáris előadásában a két/három komponensű peptid-biokonjugátumok tervezését, szintézis lehetőségeit mutatta be, valamint ezen peptid konjugátumok lehetséges felhasználását ismertette, az általa vezetett kutatócsoport munkáin keresztül.

Dr. Majdik Kornélia,
konferencia elnök

az EMT Kémia Szakosztályának elnöke

(folytatás a 3. oldalon)

Tisztelt EMT Tagság!

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság – EMT elnöksége döntésének megfelelően, figyelembe véve napjaink digitalizációs törekvéseit az *EMT Tájékoztatót*, társaságunk hírlevelét a jövő évtől kezdődően e-mailen küldjük el tagságunk azon részére is, akik eddig nyomtatásban, postán keresztül kapták meg.

Ennek érdekében, kérjük a kedves tagjainkat, hogy 2019. január végéig küldjék el az EMT kolozsvári titkárságára az emt@emt.ro e-mail címre a jelenleg használt, aktuális elektronikus postaládájuk e-mail címét.

*Aldott
karácsonyt
és boldog új évet
kívánunk!*

EMT-KONFERENCIÁK

OGÉT 2019
XXVII. Nemzetközi
Gépészeti Konferencia
2019. április 25-28., Nagyvárad

Szervező:

az EMT Gépészeti Szakosztálya

A konferencia elnöke:

Dr. Csibi Vencel-József,
 az EMT Gépészeti Szakosztályának elnöke,
 a konferencia tiszteletbeli elnöke
 Dr. Barabás István, a konferencia elnöke

Helyszín:

Partiumi Keresztény Egyetem, Nagyvárad

A konferencia témája:

Gépészeti kutatási eredmények

A konferencia célja:

Lehetőséget teremteni a magyar szakembereknek tudományos eredményeik bemutatására, az ismerkedésre, a kapcsolatteremtésre.

Program:

csütörtök, április 25.

délután érkezés, elszállásolás

péntek, április 26.

egész napos kirándulás: Nagyvárad – Medve-barlang – Magyarremete (Árpád-kori református templom, falumúzeum) – ebéd – Nagyszalonta (Arany János emlékmúzeum és a szülőházából kialakított tájház) – Nagyvárad útvonalon.

szombat, április 27.

délelőtt: plenáris előadások,
 délután: szekció-előadások,
 este: díszvacsera

vasárnap, április 28.

hazautazás

A szekcióelőadásokat a következő témakörökben hirdetjük meg:

- CAD
- Mechatronika és finommechanika
- Fogaskerék-hajtások
- Minőségbiztosítás és környezetvédelem
- Anyagtudomány és technológia
- Járművek
- Általános gépészet

A beküldött előadások 4 oldal terjedelemben az OGÉT 2019 lektorált konferencia kötetben jelennek meg.

Határidők:

Előadás bejelentő űrlap és kivonat beküldése: 2019. január 27.

A dolgozat elfogadásának visszaigazolása: 2019. február 4.

A bejelentett és elfogadott előadás anyagának beküldése: 2019. február 10.

Jelentkezési határidő: 2019. március 4.

Emelt díjas jelentkezési határidő: 2019. március 17.

Regisztráció és további információk: <http://oget.emt.ro/>, illetve érdeklődni lehet az EMT kolozsvári titkárságán a +40-26-590825 telefonszámon.

Kapcsolattartó személy:

Fülöp Beáta, programszervező (beata@emt.ro).

XXI. Nemzetközi
Bányászati, Kohászati
és Földtani Konferencia

2019. május 9-12., Nagybánya

Szervező:

az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT)
 Bányászati, Kohászati és Földtani Szakosztálya

A konferencia programja:

- május 9., csütörtök: – délután regisztráció, elszállásolás
 – a Victor Gorduza Ásványtani Múzeum bemutatása és szakmai eszmecsere
- május 10., péntek: – egész napos szakmai kirándulás
- május 11., szombat: – délelőtt: – konferencia megnyitó
 – plenáris előadások
 – délután: – szekció-előadások
 – poszterek megtekintése
- május 12., vasárnap: – délelőtt érteletáni és bányászattörténeti gyalogos kirándulás Felsőbányán
 – hazautazás

A konferencia tudományos bizottsága:

Márton István, Stockwork Geoconsulting Kft. - konferencia elnök
 Wanek Ferenc, az EMT Földtani Szakosztályának elnöke
 Silye Lóránd, BBTE, Biológia és Geológia Kar
 Kovács Alpár, az EMT Földtani Szakosztályának titkára
 Szabados Gábor, az OMBKE ügyvezető igazgatója
 Varga Béla, Brassói Transilvania Egyetem
 Kovács József, Petrosényi Egyetem

Jelentkezési határidők:

Előadás/poszter bejelentése és anyagának beküldése:

2019. február 25.

A bejelentett előadás elfogadásának visszaigazolása

vagy poszterre jelölése:

2019. március 4.

Jelentkezési határidő (előadás/poszter nélkül):

2019. március 20.

Emelt díjas jelentkezési határidő:

2019. március 30.

Földtani kirándulás útvonala:

Nagybánya – a kisbányai növényi kőütlelőhely – a Kakastaréj-gerinc – a deszei ortodox fatemplom – Hosszúmező Árpád-kori református temploma – a szaploncai "Vidám temető" – Lajosvölgye vasbányászati emlékei – Avasfelsőfalu lignitbányászatának nyomai és falumúzeuma – Avasújváros környékének bányászata (ércsek, bentonit és perlit) – Misztótfalusi Kis Miklós emlékháza Misztótfaluban – a Nagybánya melletti Veresvíz meddőhányói.

Bányászati, Kohászati kirándulás

Ezen kirándulás az OMBKE szervezésében történik, melyet a későbbiekben pontosítunk.

Bővebb információk, jelentkezéssel kapcsolatos űrlapok 2018. december 10-től a konferencia honlapján lesznek elérhetőek (<http://bkf.emt.ro/>).

Kapcsolattartó: Pap Tünde, tunde@emt.ro.

Megjelent a Historia Scientiarum

2018/16 száma – <http://emt.ro/node/566>

- Hevesi Attila
Strömpl Gábor (1865–1945) és a magyar földrajzi (földtudományi) szaknyelv
- Miholcsa Gyula
Erdély napórái
- Both Mária Gabriella
A népvándorlásokról Teleki Pál nyomán
- Csorba F. László
Történeti szemlélet a természettudományok tanításában
- Pápay László
A mecseki kőszénbányászat és a mélyművelés kockázatai
- Lőrincz Annamária, Oláh-Gál Róbert
A lineáris algebra meghonosodása Erdélyben (Ki tanított először lineáris algebrát Erdélyben?)

EMT-KONFERENCIÁK

(folytatás az első oldalról)

XXIV. Nemzetközi Vegyészkonferencia

Keglevich György, a mikrohullámú technika alkalmazási lehetőségeit mutatta be a szerves foszforvegyületek szintézisében. A választott téma, rendkívül érdekes volta kolozsvári vegyész és vegyészmérnök hallgatók, doktoranduszok számára, mivel a kolozsvári egyetem rendelkezik mikrohullámú reaktorokkal és többen dolgoznak ebben a témában. Az előadásban a MW besugárzás előnyeit ismerhettük meg a katalitikus reakciókban. Az első bemutatott reakciótípus a foszfinsavak MW-vel segített észteresítése volt alkoholokkal. A reakció hatékonyabbá válik ionfolyadék katalizátor jelenlétében. A későbbiekben katalitikus reakciók, mint pl. a foszfinsavak fázistranszfer-katalizált (PTC) alkilezése, illetve az aril-bromidok Arbuzov-reakciója esetében láthattuk a mikrohullámú besugárzás előnyeit.

Tóth Gábor a riboszomális fehérjeszintézist követő enzimikus, úgynevezett posztranzlációs módosítások szerepéről tartott előadásából megismerhettük ezen változásoknak a biológiai felismerésben betöltött szerepét. Míg a kis vagy közepes méretű peptidok szintézise sok évtizedes fejlesztő munka eredményeként napjainkra többéves rutin feladattá vált, addig a kis fehérjék továbbá a módosított származékok kémiai szintézise változatlanul komoly kihívást jelenthet. Az előadás bemutatta a glikozilált, foszforilált lipofil módosítást, valamint a többszörös diszulfidhidat tartalmazó peptidok, fehérjék kémiai szintézisének lehetőségeit.

Mezey Pál előadásából megismerhettük a Somlyai függvényt, mely a molekuláris elektronsűrűség és a kombinált magpotenciálok súlyozott különbségét írja le. A gömbszerű atomi leírások a molekulákon belül ma is igen népszerűek a modellezésben, de félrevezetőek, hiszen nem képesek leírni olyan alapvető tulajdonságait a molekuláris elektronsűrűségnek, mint a pi kötés vagy az aromás gyűrűk elektronszerkezete. Az előadásból megismerhettük a Somlyai függvény néhány újabb alkalmazását.

A plenáris előadásokat követően, érdekességként Szolláth Hunor honismereti vezetőnk egy rövid helytörténeti előadást tartott régi képeslapokon keresztül bemutatva Szovátafürdő múltját, *Szovátafürdő régi képes levelezőlapokon* címmel.

Ezúton is szeretném megköszönni az érdekes, kitűnő plenáris előadásokat, melyek nagymértékben hozzájárultak rendezvényünk szakmai sikeréhez.

A plenáris előadásokat a doktorandusz plénum követte, melyben összesen 33 hazai és külföldi doktorandusz mutatta be kutatási eredményeit, majd az egyetemi hallgatók a diák-poszter szekcióban (22 poszter) mérhették össze tudásukat.

A péntek esti díszvacsora a Mogyorósi szállodában zajlott, ahol a vacsorát kellemes beszélgetés és tánc követte. Másnap a konferencia tudományos programja a párhuzamosan zajló szekció-előadásokkal, valamint a diák-poszterek bemutatásával folytatódott. Ezt követően került sor a konferencia hivatalos zárására és a díjak kiosztására. A doktorandusz plénum és a diák-poszter szekció előadói a bíráló bizottságok értékelése alapján értékes jutalmakban, részesültek.

Köszönet az Elbíráló Bizottságok munkájához, melynek tagjai:

Doktorandusz plénum I. – Kémia és biokémia szekció:

Majdik Kornélia, Huszthy Péter, Dibó Gábor, Lovász Tamás

Doktorandusz plénum II. – Alkalmazott és vegyészmérnöki szekció:

Majdik Kornélia, Keglevich György, Nagy Miklós,

Csavadári Alexandra

Diák-poszter szekció:

Majdik Kornélia, Kilár Ferenc, Nagy Lajos, Gál Emese

A doktorandusz plénum és a diák-poszter szekció díjazottjai

Doktorandusz plénum I. – Kémia és biokémia szekció

I. díj – Szuroczki Péter, Pécsi Tudományegyetem – MKE díj (ingyenes konferencia részvétel)

II. díj – Gal Cristian Andrei, BBTE, Kolozsvár (pénzdíj)

III. díj – Major Máté Miklós, Pannon Egyetem, Veszprém (pénzdíj)

Doktorandusz plénum II. – Alkalmazott és vegyészmérnöki szekció

I. díj – Korbács Ákos, BorsodChem Zrt., Kazincbarcika – EMT díj (ingyenes konferencia részvétel)

II. díj – Nagy Sándor, BME, Budapest (pénzdíj)

III. díj – Várhelyi Melinda, BBTE, Kolozsvár (pénzdíj)

Diák-poszter díjazottak

I. díj – Mihály Norbert-Botond, BBTE, Kolozsvár (pénzdíj)

II. díj – Bús Zoltán-Tamás, BBTE, Kolozsvár (egy éves ingyenes MKE tagság)

III. díj – Jurányi Eszter Petra, BME, Budapest (egy éves ingyenes MKE tagság)

Különdíjban részesültek:

Kovács Henrietta,

Debreceni Egyetem – az MKE Kolloidkémiai és Nanotechnológiai Szakosztályának díja

Sisa Rihárd,

BBTE, Kolozsvár – a Kolozsvári Magyar Kémikusok Egyesületének díja a legjobb önálló munkáért.

Köszönöm a részvételt, jövőre újra találkozunk a XXV. Vegyészkonferencián, Kolozsvárot.

M. K.

EMT-KONFERENCIÁK

Vélemények, értékelések a XXIV. Nemzetközi Vegyészkonferenciáról

A XXIV. Vegyészkonferencia ebben az évben október 24-27. között zajlott Szovátaföldön, melynek részletes beszámolójából megismerhettük a meghívott plenáris előadóink által bemutatott előadások rövid tartalmát, a konferencia tudományos programját, valamint a PhD plénum és a diák-poszter szekció nyertesét. Bár a konferencia programja zsúfolt volt, sikerült pár interjút készíteni, melyekből megtudhatjuk, hogyan vélekednek rendezvényünkről meghívott előadóink, az elbíráló bizottság tagjai, kicsit talán közelebb hozva konferenciánk eredményeit, hangulatát.

A konferencia utolsó napján, hazaindulás előtt kérdezem **Hudecz Ferenc** akadémikus urat, plenáris előadónkat, aki először vett részt rendezvényünkön, hogyan látja konferenciánkat?

Nagy örömmel vettem a meghívást. Gratulálok a szervezéshez, nagyon ritka, hogy egy multidiszciplináris kémiai konferencián vehetünk részt, ahol meghallgathatjuk a társterületeken folyó kutatásokat. A másik nagy öröm az, hogy ennyi fiatal van itt, nemcsak a PhD hallgatók, hanem azok is, akik még diákstátuszban vannak és bemutatgatják kutatásaikat, poszter, illetve előadás formájában, és ez a jövőre nézve abszolút fontos.

Az előadás, amit a biokonjugátumokról tartottam, az is egy hasonlóan multidiszciplináris kémia volt, mely tartalmazta a kémiai biológián keresztül, a különböző analitikai és szerves szintetikus aspektusokat. Nagy örömmel konstataáltam, hogy az előadást követően több kolléga gratulált, fiatalok is, megdicsérték az előadást, jelezvén, hogy nagyon érdekes és érthető volt. Tanárom, Kajtár Márton volt az a személy, aki kétféle előadás típust különböztetett meg, az egyik az, mely arra készül, hogy a hallgatóság megértse, a másik arról szól, hogy az előadó milyen kitűnő kutató. Annak, hogy egy előadás érthető az a veszélye, hogy a hallgatóság úgy érzi, azt hiheti, hogy a bemutatott kutatás egyszerű. Én nagyon örülök, hogy az előadás így ment át, és hogy ilyen hallgatóság előtt beszélhettem.

Nagyon köszönöm a beszélgetést és a mindenkit érdeklő érdekes plenáris előadást.

A vegyészkonferencia egyik, talán legsikeresebb szekciója a PhD plénum, ahol a résztvevő doktoranduszok szóbeli előadást tarthatnak kutatásaikról egy verseny keretében. Erről és a konferencia tudományos programjáról, szervezéséről kérdezem **Dr. Huszthy Pétert**, aki rendezvényünkön az MTA Kémiai Tudományok Osztályának képviselőjeként vett részt és tagja volt a PhD plénum dolgozatait elbíráló bizottságnak.

Nagyon jó előadások hangoztak el. Az utóbbi években megfigyelhető, hogy nem csak technikai de tartalmi-szakmai szempontból is nagy fejlődés tapasztalható.

Nagyon széles volt a paletta, amiről hallhattunk, az enzim katalizált reakcióktól a komplex kémián át a különböző szerves szintézisekig.

Nagyon nehéz dolga volt az elbíráló bizottságnak, örömmel adhatunk volna még több díjat, bár úgy gondoljuk, hogy így is minden résztvevő nyertes.

Úgy láttam, a hallgatóság is érdeklődve követte az előadásokat, hiszen nem csak a bíráló bizottság tagjai kérdeztek, akik már csak azért is, hogy el tudják dönteni a vitakészséget, a felkészültséget, hanem a hallgatóság is. Nehéz volt dönteni, sok mindent figyelembe vettünk a bemutatott kutatómunka mellett, hogy képviselve legyenek a különböző kutatási területek, valamint az erdélyi, illetve anyaországi kutatások is.

Összefoglalva, nagy számú előadás hangozott el, a hallgatók rendkívül felkészültek voltak, úgy érzem, jól haladunk, így kell, így szeretnénk folytatni.

Örülök, hogy minden évben részt vesz konferenciánkon és támogatja rendezvényünket, köszönöm a doktorandusz plénumot kiértékelő beszélgetést.

Nagyon örülök az értékelésnek, a tudományos bizottság elnökeként, elmondhatom, hogy még húsz évvel ezelőtt érezhető különbséget tapasztalhattunk a hazai és anyaországi előadások szakmai színvonala között, mostanra, úgy érezzük, a különbség eltűnt, sőt nagyon sok közös kutatás kerül bemutatásra.

Tekintettel arra, hogy rendezvényünkön sok fiatal egyetemi hallgató és doktorandusz vett részt, a közel 180 résztvevőből ebben az évben 110 fiatal, gondolom sokakat érdekel, milyen is a diákság teljesítménye, miért jönnek örömmel a konferenciára? – kérdezem **Dr. Gál Emesét**, a BBTE, Kémia és Vegyész mérnöki Karának adjunktusát, a diák-poszter versenyt elbíráló bizottság tagját.

Mint a diák-poszter szekció egyik zsűritagja, elmondhatom, hogy a bemutatott poszterek színvonala magas volt és a bemutatott kutatások számos kutatási területet fedtek le. Az idei év diákposzter szekciójában résztvevő diákok kitűnő szakmai felkészültségét igazolta, hogy a poszterek bemutatása gördülékeny, logikus volt, valamint a bizottság a kutatással kapcsolatos kérdéseire a válaszok igazolták a hallgatók szakmai felkészültségét.

Mint mindenki tudja, az EMT által szervezett Vegyészkonferencia nemzetközi konferencia és magyar nyelven, mely lehetőséget biztosít diákságunk számára kutatási eredményeik bemutatására. Talán az egyik legfontosabb hozadéka a konferenciának, a diákság számára a szakmai ismerkedés, az egyes kutatási területeken dolgozó csoportok megismerése, mely új lehetőséget jelent a kutatók kiterjesztésére. Az egyes egyetemek kutatócsoportjainak, szakterületeinek megismerése nagy segítséget nyújt diákjainknak az ösztöndíj pályázatok, részképzések tervezésében. Nem utolsósorban említést szeretnék tenni a KMEI keretein belül működő Kémia és Vegyész mérnöki Szakkollégiumokról, amelyek támogatták a diákok részvételét a konferencián.

Nagyon örülök a dicséret szavaknak, úgy érezzük, szükség van egy ilyen erdélyi magyar nyelvű konferenciára, egy alkalomra, ahol találkozzunk, szakmai kapcsolatokat építünk, beszélgessünk. Reméljük, jövőre újra találkozunk és közösen ünnepeljük majd a XXV. Nemzetközi Vegyészkonferenciát, Kolozsvárott.

Köszönöm a beszélgetéseket.

Dr. Majdik Kornélia,
a Vegyészkonferencia elnöke

EMT RENDEZVÉNYNAPTÁR TERVEZET – 2019

IDŐPONT	TUDOMÁNYOS KONFERENCIÁK	HELYSZÍN
április 25–28.	XXVII. Nemzetközi Gépészeti Konferencia – OGÉT	Nagyvárad
május 9–12.	XXI. Nemzetközi Bányászati, Kohászati és Földtani Konferencia	Nagybánya
május 10–12.	Sepsiszentgyörgyi EMT Napok	Sepsiszentgyörgy
május 23–26.	XX. Földmérő Találkozó	Marosvásárhely
június 13–16.	XXIII. Nemzetközi Építéstudományi Konferencia – ÉPKO	Csíksomlyó
június 27–30.	XII. Tudomány- és Technikatörténeti Konferencia	Temesvár
október 10–13.	XX. Energetika-Elektrotechnika Konferencia – ENELKO	
október 10–13.	XXIX. Számítástechnika és Oktatás Konferencia – SzámOkt	
október 18–20.	XIX. Erdészeti Szakkonferencia	Gyergyószentmiklós
október 24–26.	XXV. Nemzetközi Vegyészkonferencia	Kolozsvár

IDŐPONT	DIÁKRENDEZVÉNYEK, FIRKA	HELYSZÍN
január 11–12.	Nemes Tihamér Informatikai Tanulmányi Verseny, III. forduló, országos döntő	Marosvásárhely
január 14.	Irinyi János, Hevesy György Kémiaversenyek, I. forduló	–
január 28.	Irinyi János, Hevesy György Kémiaversenyek, II. forduló	–
január 31.	Vermes Miklós, Öveges József Fizikaversenyek, I. forduló	–
február 27–28.	Irinyi János Kémiaverseny, III. forduló	Kolozsvár
március 1–2.	Nemes Tihamér Informatikai Tanulmányi Verseny, nemz. döntő	Budapest
március 4.	Vermes Miklós, Öveges József Fizikaversenyek, II. forduló	–
március 28–29.	Hevesy György Kárpát-medencei Kémia Verseny, III. forduló	Nagyenyed
április 5–6.	Vermes Miklós, Öveges József Fizikaversenyek, III. forduló	Kolozsvár
április 5–7.	Irinyi János Kémiaverseny, nemzetközi döntő	Debrecen
május 24–26.	Öveges József Fizikaverseny, nemzetközi döntő	Győr
május 31.–június 2.	Hevesy György Kárpát-medencei Kémia Verseny, Kárpát-medencei döntő	Eger
június 16–19.	Vermes Miklós Fizikaverseny, nemzetközi döntő	Sopron
július 1–6.	Természetkutató Diáktábor	
október 23.	Nemes Tihamér Informatikai Tanulmányi Verseny, I. forduló	–
november 7.	Nemes Tihamér Informatikai Tanulmányi Verseny, II. forduló	–

DIÁKRENDEZVÉNYEK

Kémia- és fizikaversenyek íránt érdeklődőknek!

Társaságunk a 2018/2019-es tanévben is megszervezi hagyományos kémia- és fizikaversenyeit, általános és középiskolás diákok számára, az alábbiak szerint.

Hevesy György Kárpát-medencei Kémia Verseny

I. forduló – helyi szakasz – január 14., hétfő
II. forduló – megyei szakasz – január 28., hétfő
III. forduló – országos döntő – március 28-29.,
 Nagyenyed, Bethlen Gábor Kollégium
Magyarországi országos döntő – máj. 31. – jún. 2., Eger

Irinyi János Országos Középiskolai Kémiaverseny

I. forduló – helyi szakasz – január 14., hétfő
II. forduló – megyei szakasz – január 28., hétfő
III. forduló – országos döntő – február 27-28.,
 Kolozsvár, BBTE, Kémia és Vegyészmérnöki Kar
Magyarországi országos döntő – április 5-7., Debrecen

Öveges József Kárpát-medencei Fizikaverseny Vermes Miklós Nemzetközi Fizikaverseny

I. forduló – helyi szakasz – január 31., csütörtök
II. forduló – megyei szakasz – március 4., hétfő
III. forduló – országos döntő – április 5-6.,
 Kolozsvár, János Zsigmond Unitárius Kollégium

Öveges József Kárpát-medencei Fizikaverseny
Magyarországi országos döntő – május 24-26., Győr

Vermes Miklós Nemzetközi Fizikaverseny
Magyarországi országos döntő – június 16-19., Sopron

A versenyekre VII-XI. osztályos diákok jelentkezését várjuk!

A versenyekkel kapcsolatos bővebb információk, jelentkezési lapok az EMT honlapján találhatóak: <http://kemiaversenyek.emt.ro>,
<http://fizikaversenyek.emt.ro>.

Megjelent a FIRKA 2018/2019 – 2. száma

A tartalomról:

Kik részesülnek Nobel-díjban 2018-ban? • A szízés • Az inverz kinematika – I. • LEGO robotok – XVIII. • Miért lettem fizikus? – Dr. Bálint Zoltán • Kémia történeti évfordulók – VI. • Csodaszép, gyógyító, mérgező növényeink – A csattanó maszlag • Tények, érdekességek az informatika világából • *Honlap-ajánló*: <http://www.tavir.hu/60nap> (Arduino programozás) • *Katedra*: Emlékeim középiskolai tanárainról • *Firkácska*: Alfa és omega fizikaverseny • *Kísérlet, labor*: Kémiai kísérletek középiskolásoknak – VI. – Természetes gyapjűfűtés növényekkel • *Feladatmegoldók rovata*: Kítűzött kémia feladatok • Kítűzött fizika feladatok • Megoldott kémia feladatok • *Híradó*: Természettudományos hírek • Számítástechnikai hírek • *Vetélkedő*: Fizikai képrejtvények – II. • Kémiai MARADJ TALPON! – I.

A kiadvánnyal kapcsolatosan érdeklődni lehet az EMT kolozsvári titkárságán a +40-264-590825 telefonszámon, vagy az emt@emt.ro címen.

II. Kárpát-medencei Tehetség tábor

2018. július 2-8.

- beszámoló -

A Magyar Természettudományi Társulat Balaton-felvidéken rendezte meg a II. Kárpát-medencei Tehesség táborát július első felében. A táborban a Hevesy György Kárpát-medencei Kémia Verseny, a Teleki Pál Országos Földrajz-Földtan Verseny és a Hermann Ottó Országos Biológia Verseny magyarországi, valamint kárpátaljai, felvidéki, délvidéki és erdélyi döntőinek legjobbjai vettek részt.

A Székelykeresztúron megrendezett kémia verseny győztesei, Dobra László Edgár (VII. osztály, Nagy Mózes Elméleti Líceum, Kézdivásárhely) és Kaiser Dániel (VIII. osztály, Baczkamadarasi Kis Gergely Református Kollégium, Székelyudvarhely) kapták jutalmul az egyhetes tábort, amelynek helyszíne a Balaton-felvidéki Nemzeti Park és az UNESCO Bakony-Balaton Geopark területé volt.

A tábor első napján a Tihanyi-félszigeten ismertették velünk a geopark kialakulásának történetét, a millió éve zajló földtani és felszínformáló folyamatok eredményeit: a bazalt-vulkanikus tanúhegyeket, a kötengereket, a felszíni és felszín alatti karsztos formakincseket. Páratlan szépségű képződményeket láttunk a tanösvény mentén: vulkáni rétegekben látható vörös homokkő tömböket, gejzírmezőket, krátereket kitöltő tavakat. Az egész félszigetet elárasztotta a levendula illata.

Második napunkat a tapolcai termálvizes medencékben töltöttük. Hús méterrel a föld alatt csónakáztunk a Tapolcai-tavasbarlangban. A kristálytisza, zöldes színű karsztvíz látványa elkápráztatott bennünket. Majd gyalogos túrát tettünk a Szent György-hegyi bazaltorogánákhöz.

Az elkövetkező napokban, átmenve a Káli medencébe, a salgföldi majorban őshonos magyar állatfajtákat láthattunk, majd egy felejthetetlen lovasbemutató részesei voltunk, ostorukat csattogtató csikósok a lovak hátán ülve és állva vágtattak.

(folytatás a következő oldalon)

EMT-KONFERENCIÁK

Beszámoló a XVIII. Erdészeti Szakkonferenciáról

A szakosztályunk által szervezett hagyományos, immár XVIII. Erdészeti Szakkonferenciára az idén szeptember 28–29. között, Nagyvárad mellett, Püspökfürdön került sor. „Erdészeti kutatás és oktatás” volt ezúttal a választott téma.

Szeptember 27-én, csütörtökön megérkezett a résztvevők többsége a Perla Hotelbe, ahol közös vacsorán örültünk a viszontlátásnak.

Másnap, pénteken a tanulmányi kirándulások két, szinte egyenlő részre osztották a száznál több résztvevőt: fele a gyalogtúrát, a másik fele az autóbusszos kirándulást választotta.

Az autóbusszos kirándulók először Nagyvárad nevezetességeivel ismerkedtek, majd ebéd után megtekintették Várasfenesen a falumúzeumot, és Magyarremetén az Árpád-kori templomot.

A gyalogtúrák autóbusszal mentek Biharfüredig, onnan pedig gyalog folytatták az utat a Bihari-havasok gerince felé. Az idő is kedvezett: gyönyörű napfényben tekinthettük meg a Biharfüred körzetében zajló erdészeti munkálatokat, elsősorban pedig a szélterés okozta károk felszámolását, közben vendéglátóink jóvoltából kis pihenőre és tízórazásra is volt időnk. Ferkő Jenő erdőmérnök tagtársunk, az itt elterülő egyházi tulajdonú erdőben gazdálkodó magán-erdészet vezetője kimerítő felvilágosítással szolgált a felmerülő problémákat illetően. Miután kiértünk az erdőhatár fölötti legelőre kényelmes sétával folytattuk utunkat az erdészházig, ahol elfogyasztottuk a számunkra készített finom bográcsgulyást.

A visszaúton a tájban gyönyörködünk, de igyekezni kellett Magyarremetére, ahol az Árpád-kori templom megtekintéséről nem akartunk lemaradni. Miután a tiszteletes úr bemutatta nekünk a templomot, a falu határában levő ötszáz éves tölgyfánál is tiszteletünket tettük, majd az autóbusszos csoporthoz csatlakozva, a magyarremetei kultúrotthonban megterített asztalokhoz ültünk a vacsoránkat elfogyasztani.

A vacsora a helybéli Bálint Gyuri főerdész gondoskodásával valószínűleg ünnepi eseménnyé alakult, a női résztvevőket virágcsokorral köszöntötte a házigazda, a mulatsághoz pedig helybéli zenészek szolgáltatták a talpalávalót. Lett is volna kedve maradni a társaságnak, de tekintettel a másnap reggel kezdődő konferenciára idejében vissza kellett buszozni Püspökfürdőre.

Szombaton különleges helyszínen, a nagyváradi püspöki palota dísztermében került sor a konferencia előadásaira.

A résztvevőkre, de az előadókra is hatással volt az ünnepélyes, szép környezet, a tekintélyt és otthonosságot egyszerre sugalló falak, ahol Szakács Sándor, az EMT Erdészeti Szakosztályának elnöke megnyitotta a konferenciát, majd Böcskei László római katolikus püspök személyesen köszöntötte a konferencia résztvevőit.

Ezután Szabó Ödön bihari parlamenti képviselő, Nagy Miklós a Bioterra Mezőgazdász Szövetség elnöke és Köllő Gábor, az EMT elnöke mondott köszöntő beszédet.

A konferencia keretében a következő előadások hangzottak el:

- Dr. Náhlik András (Soproni Egyetem, rektor): *Az erdészeti felsőoktatás története, napjaink kihívásai;*
- Both Gyárfás Csaba (Venczel József Szakközépiskola, Csíkszereda): *Erdészeti szakoktatás, múlt és jelen;*

- Kádár Tibor-Sándor (Zetelaki Erdőrendészeti Hivatal): *Tapasztalataink az első erdészeti erdei iskolai programmal a Madarasi Hargitán;*
- Dr. Melles Előd, Dr. Molnár Zoltán (Gyergyói Erdőrendészeti Hivatal): *Erdészeti kutatások kezdeti lépései a székegyföldi magánerdőkben. A Gyergyószentmiklósi Erdészeti Kutató és Fejlesztési Intézet bemutatása, aktuális kutatási tevékenységei;*
- Rásó János, Keserű Zs., Bakti B., Kiss T., Borovics A. (ERTI Erdészeti Tudományos Intézet): *Múltra épített jövő - Új kihívások előtt a NAIK Erdészeti Tudományos Intézet Püspökladányi Kísérleti Állomás és Arborétum;*
- Dr. Keserű Zsolt, Rásó J., Bakti B., Honfőy V., Borovics A. (ERTI Erdészeti Tudományos Intézet): *Agrárerdészeti kutatások legújabb eredményei a NAIK Erdészeti Tudományos Intézetben;*
- Dr. Lovas Loránd, Dr. Szalai Sándor, Szendreiné Dr. Koren Eszter (Aradi Iuliu Moldovan Erdészet): *A fás vegetáció fenntarthatóságának problémái a klímaváltozás figyelembevételével a Maros alsó szakaszán*
- Bakti Beatrix, Kun Á., Rásó J., Kiss T., Bozán Cs. (ERTI Erdészeti Tudományos Intézet): *Akvakultúrás rendszerből származó elfolyóvízzel öntözött energetikai fűz ültetvény talajtani jellemzőinek változása és a rizoszféra egyes tulajdonságainak elemzése.*

A hozzászólások után Szakács Sándor bejelentette, hogy a jövő évi konferenciának Gyergyószentmiklós lesz a helyszíne, majd a résztvevők visszautaztak Püspökfürdőre, ahol közös ebédet vettek részt. Délután kötetlen tapasztalatcserére, baráti találkozásra, és a vállalkozók számára a wellness-részleg meglátogatására is adódott lehetőség.

Orbók Ilona

az EMT Erdészeti Szakosztályának titkára

(folytatás az előző oldalról)

II. Kárpát-medencei Tehetség tábor

A bakonybéli Pannon Csillagdában a csillagászat és az űrkutatás történetéről szóló állandó kiállítást tekinthettük meg. Egy fűgömb alakú kupolára vetített kép repített minket kozmikus utazásra.

Bámulatos élővilág tárult elénk a Kis-Balatonon. Madárvilágának legismertebb képviselőit figyeltük meg: kócsagokat, gémekeket, récéket, ludak, kormoránokat, sirályokat, rétisasokat. Nagy kiterjedésű növényzeti típusokat láthattunk itt, melyek közül a legfontosabbak a nádasok, mocsárterek, láperdők, fűzligetek. Mindezek varázslatos mikrokozmoszt alkottak a szemünk előtt.

A Balaton dél-nyugati részén, a kápolnapusztai bivalyrezervátumban dagonyázó bivalyokat, legelésző szürke marhákat, barátságos kis gidákat találtunk. Ritka geológiai képződményt láthattunk a Kővágóörs-Köveskál útvonalon. A föld felszínén nagy területű kőhátak húzódnak, amelyekbe a víz és a szél kis barlangokat, tavacskákat formált.

A nagyvázsonyi Kinizsi várban látványos várjártékot láttunk. Számos középkori fegyvert vonultattak fel és láthattunk lovas bemutatóval zajló előadást is, amelybe a nézők is bekapcsolódtak.

A vízi tevékenységek sem maradtak el. A nagyon sűrű program mellett sikerült két délután a balatonedericsi és a révfülöpi strandon megmártózni a Balaton vizében. Ugyanakkor a révfülöpi kikötőből kiinduló hajóval egy kétórás utat tettünk meg a Balaton vizén.

Felejthetetlen volt a szombat estén, amikor Monoszló falu lakosága bográcsgulyással várt a sportpályán. Már nagyon fáradtak voltunk a sok séta, járás, mászás után, de még volt erőnk focizni, játszani a tábortűz körül. Ez volt az a pillanat, amikor mindenki nagyon jól érezte magát, még a nagyon félénk gyerekek is felszabadulva szaladgáltak fogócskázás közben.

Eljött az utolsó nap is. A diákok nagyon szomorúan búcsúztak el egymástól, de abban a reményben, hogy a III. Kárpát-medencei Tehetség tábor is legalább ennyire sikeres lesz, bízza abban, hogy a jövő évi versenyeredményeik alapján újra részt vehetnek benne.

Irsai Izabella,

Bolyai Farkas Elméleti Líceum, Marosvásárhely

EMT-KONFERENCIÁK

(folytatás az első oldalról)

XIX. ENELKO – XXVIII. SzámOkt Multi-Konferencia

A több mint 140 éves intézmény Székelyföld legjelentősebb közgyűteménye és tudományos-művelődési központja.

Kirándulásunk végezetéül meglátogattuk Csíkszentsimonban a helyi hagyományokra építő Csíki Sör Manufaktúrát, az immár híres Tiltott Csíki Sör gyártóját. Kiránduló társaink nagy érdeklődéssel ismerkedtek a teljesen automatizált gyártósorral és a modern sörfőzési technológiával.

A szakmai információk elsajátítása mellett jutott idő bőven a termékek minőség-ellenőrzésére, valamint a meglepetésvacsora elfogyasztására is. Minden szempontból gazdagodva vidáman tudtuk várni a konferenciák szakmai munkálatait.

Ezek a Ciucaș Hotel nagytermében kezdődtek másnap reggel. Elsőként Dr. Bíró Károly-Ágoston, az Energetika-Elektrotechnika Szakosztály elnöke és Dr. Sebestyén-Pál György, a Számítástechnika Szakosztály elnöke üdvözölték a résztvevőket és ismertették a legfontosabb tudnivalókat. A megnyitó keretében szintén felszólalt Dr. Szabó Loránd, az ENELKO konferencia újdonsült társelnöke és Zarándy Pál a Magyar Energetikai Társaság elnöke is.

A délelőtti plenáris ülésen négy meghívott előadót hallgathattak meg az érdeklődők. A plenáris ülés első felében a számítástechnikával kapcsolatos előadások kerültek bemutatásra. Dr. Kátai Zoltán, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem docense, a *Számítógépes gondolkodás fejlesztése az Algo-rhythmic környezetben* címzett előadását mutatta be, amelyből megtudhattuk hogyan lehet informatikai eljárásokat táncleptéssel megtanulni. A második előadást, amelynek címe *Szinergikus kapcsolódási lehetőségek a geovizualizáció területén*, Dr. Zichar Marianna, a Debreceni Egyetem docense mutatta be. Az előadása a geoinformatika fontosságát és több területen való alkalmazását hangsúlyozta.

A plenáris ülés második felében először Dr. Lingvay József, a bukaresti Villamosmérnöki Tudományok Nemzeti Kutató Intézetének (INCIE ICPE-CA) főkutatója mutatta be Lingvay Dániellel közösen jegyzett *Tévhitek és valóság – az elektromos vontatás kihatásai a környezetre. Valóban környezetkímélő az elektromos autó?* című dolgozatát. Az előadás sok kérdést vetett fel. Sajnos idő hiányában nem minden nézőpontot sikerült megismerni, ezért az előadást vitaindítónak tekintjük és jövőre egy tágabb kerekasztal keretében, más érdekes témák mellett, részletesebben megbeszéljük. A plenáris előadások szekciója Zarándy Tamás előadásával zárult. A Századvég Gazdaságkutató Zrt. energetika üzletágának igazgatója a villamos energia fogyasztásának magyarorszá-

gi elemzésének új megközelítéseibe avatta be a hallgatóságot. A főleg technikai beállítottságú résztvevők sok hasznos információval gyarapodhattak az energetika gazdasági vonzataival kapcsolatban.

A szokástól eltérően már délelőtt, az ebéd előtt, megkezdődtek a szekció-előadások. A SzámOkt konferenciára beküldött dolgozatok bemutatása hat szekcióülésen történt, amelyből kettő a délelőtt és négy a délután folyamán zajlott. Tartalmilag a dolgozatok azokat a tendenciákat tükrözik, amelyeket nemzetközi szinten az informatikában, távközlésben, irányítástechnikában tapasztalunk. A dolgozatokban egyrészt beazonosíthatjuk a már hagyományossá vált tematikákat, mint például az informatika és oktatás közötti egyre szorosabb kapcsolat, a képfeldolgozás és mesterséges intelligencia, a hálózati kommunikáció és elosztott rendszerek vagy az irányítástechnika és automatika. Másrészt, teret hódítanak a jelen (vagy akár a jövő) világunkat egyre jobban meghatározó új témák is, mint például az ipari informatika, a tárgyak internete, a biometrikai rendszerek, környezet-felügyelő rendszerek, vagy az egészségügyben alkalmazott informatikai rendszerek.

Az ENELKO konferencia keretében két szekcióülést az automatikának, illetve az irányítás-, mérés- és vezérléstechnikának szenteltek. Az előadók legnagyobb része fiatal kutató volt, akik nagy lelkesedéssel mutatták be kutatási témáikat és eredményeiket. A bemutatott, és többnyire még fejlesztés alatt álló berendezések és eszközök iránt nagy volt a hallgatóság érdeklődése, ami reményeink szerint további lendületet ad majd a kutatások folytatásához. További két szekció az energetika témaköréhez csatlakozott. Több érdekes és gondolatébresztő előadást hallhattunk a villamos- és hőenergia környezetbarát átalakításáról, szállításáról és elosztásáról, illetve a környezetbarát anyagokról és technológiákról. Előadóink között tisztelhetjük a magyarországi energetika szakma több jeles képviselőjét, konferenciánk veterán résztvevőit és támogatóit.

A két társ-konferencia sikeres szervezéséért köszönet illeti az EMT titkárságának valamennyi munkatársát. Mind az előkészületeket és a lebonyolítást professzionálisnak tartjuk. Reméljük, osztoznak véleményünkben a két konferencia résztvevői is. Ugyancsak hálásak vagyunk valamennyi cikkírónak és előadónak, akik esetenként több száz kilométert is utazva, megosztották velünk tudományos eredményeiket, ekképp gazdagítva a résztvevők tudományos ismereteit, illetve szakmai anyanyelvünk használatát. Pozitív visszajelzéseik megerősítést adtak szakmai találkozóink fontosságáról és folytatásának szükségességéről.

A jövő évi vizionlátásra!

S.P.-Gy., Sz. L.

Tájékoztató!

<http://ojs.emt.ro>

Az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság által kiadott *Műszaki Szemle*, valamint a *Historia Scientiarum* című tudományos folyóiratok ezentúl csak online változatban jelennek meg.

A honlapunkról elérhető OJS (open journal system) platformon történő megjelenítés egy olyan – a tudományos publikációk terén elterjedt – szabványosítást biztosít, mely a tartalmak teljes indexelését, a megtekintések monitorozását lehetővé teszi.

Lektorált kiadványaink továbbra is közlési lehetőséget biztosítanak az erdélyi műszaki, természettudományi, ipar- és tudománytörténeti területen dolgozó szakemberek számára.

EMT TÁJÉKOZTATÓ

Szerkesztik: Horváth Erika, Fülöp Beáta, Pap Tünde, Prokop Zoltán
Postacím: 400750 Cluj, O.P. 1, C.P. 140.
Tel./fax: 0264-590825; 0744-783237
E-mail: emt@emt.ro
Web: <http://www.emt.ro>,
<fb.me/erdelyimagyartudomanyostarsasag>